

ПРЕС КЛИПИНГ

19. октобар 2018.

НАСЛОВИ

Нема новца за минималац свим породиљама (стр.2)

Инспекција открила 12.953 радника на црно (стр.2)

СИРОМАШТВО Тешко преживљава пола милиона грађана Србије (стр.3)

ЛАЖНА БОЛОВАЊА Унија послодаваца: Није лош предлог да запослени за прва три дана боловања НЕ ДОБИЈЕ НИ ДИНАРА (стр.4)

Влада: Пад стопе сиромаштва у Србији (стр.6)

Мењати свет (стр.6)

Мањи дугови и ниска инфлација наши адути (стр.8)

Нема новца за минималац свим породиљама

Извор: Танјуг

БЕОГРАД: Министарка задужена за демографију и популациону политику Славица Ђукић Дејановић изјавила је да држава нема финансијских могућности да изједначи породиље тако да свака прима минималну просечну зараду док је на породиљском одсуству.

Министарка је тако, одговарајући на питања новинара, прокоментарисала предлог Иницијативе „Мама су закон“ о увођењу обавезног минималца за породиље којим би се регулисало да ниједна породиља у Србији не би смела да прима мање од минималне просечне зараде за време породиљског одсуства.

Ђукић Дејановић је нагласила да финансијска средства којима располаже држава налажу да се прави разлика између породиља које су радиле неколико месеци или неколико година. Сагласна сам да треба водити рачуна о достојанству примања, али немамо могућности да изједначимо све жене, рекла је министарка на конференцији у Влади Србије поводом формирања Радне групе за дневно праћење примене Закона о финансијској подршци породици с децом.

Ђукић Дејановић је указала да, будући да се шири обим права и повећава број жена које примају надокнаде, треба узети у обзир и систем праведности, а не, како каже, „само жеље да надокнаде не буду јако ниске“.

Породиља, која је радила неколико месеци, можда је оштећена за 1.000 динара месечно, што свакако није мало, али она по другим основама добија значајно више него што је имала до сада, навела је министарка.

Инспекција открила 12.953 радника на црно

Аутор: Е.Дн.

БЕОГРАД: Министар за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Зоран Ђорђевић изјавио је да је један од приоритета Владе Србије борба против рада на црно.

Он је нагласио да је циљ да сива економија буде у потпуности искорењена.

Нико не сме да грађанима ускраћује право на здравствено и социјално осигурање и достојанствен рад, рекао је он.

Како је додао, не постоје привилегије ни за једног послодавца који крши закон. То је оно за шта се бори Влада Србије.

Ђорђевић, амбасадор Норвешке Арне Санес Бјорнстад и директор Инспектората за рад Стеван Ђуровић говорили су на последњој едукативној радионици у оквиру пројекта „Јачање капацитета Инспектората за рад и подизање свести грађана у циљу сузбијања рада на црно“ и инспекторима уручили 266 лаптоп-рачунара.

Амбасадор Бјорнстад је истакао да му је задовољство што његова земља може да помогне Србији у сузбијању рада на црно, будући да су држави потребни приходи, а радницима лојална конкуренција и социјална права.

В. д. директора Инспектората за рад Стеван Ђуровић је рекао да је од покретања бесплатне телефонске линије (0800/300-307), Инспекцији рада до 15. октобра упућено 7.320 телефонских

позива, као и 184 пријава електронском поштом, те ће поклоњених 266 рачунара олакшати посао.

У оквиру пројекта „Реци НЕ раду на црно” одржано је десет радионица (у Панчеву, Пироту, Брању, Неготину, Ужицу, Новом Пазару, Нишу, Крагујевцу, Новом Саду и Београду) ради информисања запослених, послодаваца и других о правима и обавезама из прописа о раду, и безбедности и здрављу на раду.

Ђорђевић је похвалио рад инспектора, истакавши да ће им Министарство омогућити савременију техничку опремљеност, боље услове рада и веће плате.

По његовим речима, од јануара до септембра ове године спроведена су 51.602 инспекцијска надзора, што је 43 одсто више него у истом периоду 2017, када их је било 36.126.

Инспектори рада су, рекао је министар, затекли 12.953 лица која су радила на црно, а послодавци су потом засновали радни однос с 10.440 тих радника.

Наш задатак је да градимо модерну државу по мери њених грађана, с нултом толеранцијом према кршењу закона, рекао је Ђорђевић.

СИРОМАШТВО Тешко преживљава пола милиона грађана Србије

Аутор:Љ. Малешевић

Поводом Међународног дана борбе против сиромаштва, Тим Владе Србије за социјално укључивање и смањење сиромаштва саопштио је да је прошле године 7,2 одсто популације у Србији било испод линије сиромаштва, која је износила 12.045 динара месечно.

У исто време, значајан део српске популације је у ризику од сиромаштва, односно има приходе испод 60 одсто медијане еквивалентног дохотка. Њих је чак око 1,8 милион. Тим истиче да сиромаштво остаје значајно и поред тога што је у односу на 2016. годину лане забележен његов пад, и то са 7,3 на одсто 7,2. Око пола милиона становника није у стању да задовољи минималне егзистенцијалне потребе, и то је оно што посебно забрињава.

Сиромаштво је и даље учесталије у ванградским подручјима него у градским, и тај однос је 10,5 према 4,9 одсто, а посебно је учестало у региону јужне и источне Србије. Из Анкете о потрошњи домаћинстава у 2017. години, коју је сачинио Републички завод за статистику, произлази да је стопа сиромаштва најмања у Београдском региону – четири одсто, затим у региону Војводине – 6,2, а у региону Шумадије и западне Србије она износи 6,8 одсто. У исто време, стопа сиромаштва јужне и источне Србије је чак 12,1 одсто, односно три пута већа него у Београдском региону. Уколико се централна Србија посматра без Београдског региона, стопа сиромаштва је 9,1 одсто.

Сиромаштво је и даље, наводи Тим за социјално укључивање и смањење сиромаштва, посебно изражено код лица која живе у домаћинствима у којима носилац има низак ниво образовања или је ван тржишта рада, као и у вишечланим домаћинствима. У односу на 2016. годину, забрињава пораст сиромаштва код лица која живе у вишечланим домаћинствима, као и пораст сиромаштва код деце. Стопа сиромаштва код деце до 18 година прошле године износила је 9,5 одсто.

Социјални трансфери значајно утичу на смањење сиромаштва. Лане су социјални трансфери смањили стопу сиромаштва 28 одсто, односно без социјалних трансфера, пре свега пензија, десет процената популације било би сиромашно, што је у асполутним износима око 187.000 лица више. Ефикасност социјалних трансфера у региону јужне и источне Србије два пута је мања у односу на Београдски регион.

Сиромашно 23,8 одсто незапослених

На стопу сиромаштва утиче и статус на тржишту рада и ниво образовања. По подацима Тима, прошле године чак 23,8 одсто незапослених било је сиромашно, као и 13,8 одсто радно неактивних. Око 18,5 одсто лица с незавршеном основном школом је сиромашно, као и 14,8 одсто оних који имају само основну школу.

Тим наводи да, уколико се и пензије урачунају у социјални трансфер, утицај на сиромаштво је још значајнији. Без пензија и других социјалних трансфера прошле године трећина становништва би располагала потрошњом која није довољна за покриће егзистенцијалних потреба. Здружени ефекат пензија и других социјалних трансфера на смањење сиромаштва највећи је у Београдском региону, а најмањи у региону јужне и источне Србије.

Такође, наведено је у оцени асполутног сиромаштва у Србији у 2017. години, лане би апсолутно сиромашних било 8,9 одсто више, односно око 114.000 лица, да домаћинства нису допуњавала потрошњу производњом добара за сопствене потребе. Та производња, осим што утиче на смањење стопе сиромаштва, има и позитиван утицај на показатеље неједнакости, посебно на квинтални однос, увећавајући примарно укупну потрошњу сиромашнијих домаћинстава.

ЛАЖНА БОЛОВАЊА Унија послодаваца: Није лош предлог да запослени за прва три дана боловања НЕ ДОБИЈЕ НИ ДИНАРА

Извор:Блиц, Б92

Вест о томе како ће се изменама Закона о раду општрије санкционисати лажна боловања изазвала је велике полемике у јавности, а најопштрију на линији послодавци-синдикати. Тако се и током дискусије Ранке Савић, председнице Асоцијације слободних и независних синдиката, и Светлане Будимчевић из Уније послодаваца полемика захуктала чак до предлога да послодавац у Србији раднику не исплаћује ни динара за прва три дана боловања! Такав предлог је навела Светлана Будимчевић, која је рекла да такво решење постоји у Чешкој и Словачкој и да је то код њих "смањило број боловања".

Будимчевић каже да она не сматра да је радник на боловању "санкционисан" са 65 одсто плате, јер њему у том периоду пада продуктивност, не долази на посао и нема резултата рада. - Тај фонд за зараде се мора зарадити. Кад не долази неко ко је кључна, ви се морате обезбедити - каже она - Постоје у упоредном систему у Словачкој и Чешкој, баш зато што је уочено да се доста људи не појављује на послу по два-три дана, да се не плаћа. Можда је то смерница и за наш Закон о раду - да се прва три дана боловања не плаћају, то је њима драстично смањило број боловања - тврди Будимчевић.

Ранка Савић је на то иронично рекла - "мислим да би најбоље било да то буде месец дана". Будимчевић је такође рекла да би добра мера била и да послодавац уместо првих месец дана боловања, плаћа само првих 15 дана боловања радника.

На питање новинара ТВ Прва шта мисли да тиме поручује гледаоцима, Будимчевић је рекла: - Не треба да се учимо на својим грешкама. У зависности од вашег стажа, 15 дана плаћа послодавац. Нама је здравствени систем на неки начин урушен. Имамо велику незапосленост, на минималне зараде се плаћају и минимални доприноси, и онда се смањују упалте и у ПИО и у здравствени фонд - објаснила је она.

Колико је боловања у Србији лажно?

Цела полемика кренула је са податком који је изнела Привредна комора Србије, да је више од 10 одсто боловања у Србији лажно. Савићева каже да не верује у тај податак, али и да је доказивање лажног боловања изузетно тешко.

И сада Закон о раду предвиђа могућност отказа због лажног боловања, и могућност послодавца да тражи комисију која ће да утврди да ли се ради о правом или лажном боловању, додала је она.

- По постојећем Закону о раду, послодавац може да тражи утврђивање ситуације с боловањем, али за то морају да плате. По предлогу Привредне коморе, послодавац би могао да проверава здравље запосленог о трошку државе - каже Савић.

Да један од разлога за отказ може бити злоупотреба боловања, потврђује и Светлана Будимчевић. Она каже да када запослени није присутан, смањена је и продуктивност компаније.

- Данас, послодавац има право да о свом трошку, уколико посумња, ако радник је често на боловању или показује незаинтересованост за рад, има могућност да од надлежне здравствене установе затражи вештачење, и на крају надокнаду штете од оног ко вас је оштетио - каже она. Додаје да послодавац може да упути радника у здравствену установу да се изврши вештачење, а евентуално одбијање запосленог такође би могло бити основ за отказ, каже Будимчевић.

- Никад не може да буде 100% сигурно, али то је још један начин да се испита да ли је боловање лажно или не - рекла је Будимчевић.

- Ми морамо да знамо да огроман број људи ради за 30.000, а да 500.000 заспелених прима минималац. Немојте ме схватити погрешно, ја лажна боловања не оправдавам, али могу да разумем - рекла је Савић на опаску да људи узимају лажна боловања ради обављања неких других послова, попут сетве или других сезонских послова попут брања малина.

Да ли послодавац може да дође на кућну адресу запосленог да провери?

На питање гледаоца да ли послодавац има право да дође на кућну адресу запосленог да би проверио његово/њено здравствено стање, Светлана Будимчевић из Уније послодаваца каже да Закон о раду оставља послодавцу могућност да општим актом о радној дисциплини ближе пропише и такве ствари.

- Уколико су боловања учестала, послодавац у сваком случају има право да затражи вештачење или да формира комисију од стране запослених, уколико је тако прописао општим актом. У тој комисији могу да буду и чланови синдиката - рекла је Будимчевић.

Свуда у свету за период када сте на боловању имате одређене санкције, каже Ранка Савић. У Србији је толики страх од губитка посла да људи иду на посао са гипсом, каже Савићева.

- Ако и има у већем проценту лажног боловања, то је пре у државном сектору, него у приватном. Али ја не верујем да и тамо има толико лажних боловања - каже Савић.

Додала је:

- Најбедније се осећају радници. Све мере, промене закона о раду и амбијент који ми правимо иду преко леђа радника - рекла је Савић, али се њена саговорница није сложила.

- Треба гледати целу слику, шта све послодавци плаћају кроз друге законе - одговорила је Будимчевић.

- Све ће то моћи кад плата буде 1.000 евра, па ће моћи то о чему ви причате. А док је 200 евра, не можемо тако да говоримо - рекла је Савић и додала да је Закон о раду "толико рестриктиван да је то катастрофа".

Влада: Пад стопе сиромаштва у Србији

Пише: Данас Онлине

Стопа сиромаштва у Србији смањена је са 8,8% колико је износила у 2006. години, на 7,2% колико је била у 2017. години, показују подаци о апсолутном сиромаштву у Србији које се мери према упоредивој методологији.

Како је саопштено из Владе, ти подаци показују да су критике које је јуче изнела Демократска странка, како држава не чини ништа да се сиромаштво смањи, нетачне и произвољне.

„Новији подаци о кретању сиромаштва указују да се од 2014. године до данас бележи константан пад стопе сиромаштва у Србији, тако да је стопа сиромаштва у последњим годинама нижа у односу на ону из 2006. и 2007. године“, наводи се у саопштењу.

На тренд смањења сиромаштва утицали су пре свега резултати економске политике претходне и ове Владе Србије, а посебно спроведене мере фискалне консолидације и укупних економских реформи. Тако је стопа незапослености у Србији у другом кварталу ове године 11,9% и практично је преполовљена у односу на 2012. годину.

Резултати економских реформи и стабилизација јавних финансија, омогућили су и повећање социјалних давања у Србији: од 2010. до 2017. године, буџетска издавања за најсиромашније повећана су три пута, што показује посвећеност државе заштити најугроженијих категорија становништва. Захваљујући повећаним социјалним давањима, стопа сиромаштва у 2017. години смањена је за чак 28%.

„Програм реформи политике запошљавања и социјалне политике у процесу приступања Европској унији, који је Влада усвојила у мају 2016. године, и који се односи на период до 2020. године, дефинише основне правце реформи у области социјалног укључивања. Реч је о кровној стратегији за социјалне политике у Србији, а до краја ове године биће објављен извештај о реализацији мера из тог документа“, пише у Владином саопштењу.

Током спровођења мера фискалне консолидације 2014. године, нису смањиване пензије пензионерима са најмањим примањима. Спроведене мере фискалне консолидације, како се истиче, биле су неопходне због неодрживог стања јавних финансија и чињенице да је Србију само неколико месеци делило од банкрота.

„Резултати у области смањења сиромаштва показују добар тренд“, истиче се у саопштењу.

Мењати свет

Пише: Зоран Стојиљковић, председник Синдиката „Независност“

Да би се мењао, свет се пре свега мора познавати. Посебно је важно знање о анатомији и физиологији политичких и правних институција и друштвених установа.

Друго, морају се поседовати вештине и алатке утицаја на њих – од лобирања до каптирања протестне енергије и примене специфичних медијских и политичких стратегија.

Треће и најважније, треба поседовати и успешно промовисати и заговарати сет складно увезаних вредности. Без њих промене немају ни смера ни смисла.

Ја сам суздржани, демократски социјалист али ипак социјалист непомирени са капитализмом, поготово у његовом похлепном, корпоративном лику.

Примера ради, ако је тржиште једини регулатор и мера а жене зарађују мање од мушкараца, лакше губе радна места и чешће су угрожене сиромаштвом, при чему обављају лавовски део

неплаћених кућних и породичних послова, је ли праведан свет који наноси неправду половини човечанства?

Моје вредности се крећу у недогматском широком луку који повезује социјални и политички либерализам и (подруштвљену) представничку демократију са идејама и праксом социјалног дијалога и партиципативне и делиберативне демократије.

Мир, демократија, достојанствени рад и социјално и еколошки одржив развој базирани на вредностима слободе, једнакости и социјалне правичности, солидарности и кохезије вредности су због којих треба изаћи из зоне комоције и равнодушности.

То су и темељне вредности Синдиката „Независност“.

Све су ове вредности и циљеви данас опасно нападнути. И док обични грађани и овде и у свету прихватају, рецимо вредности солидарности и социјалне правде а приватизација великих система и социјалних служби нигде није већински подржана, корпоративне и политичке елите би да све ставе под свој посед и контролу.

Кренимо редом. Ништа није прече од мира и опасније од разорне смеше тероризма и „хуманитарних интервенција“, односно насилне прерасподеле интересних зона.

Данас, и не само у Србији, треба бранити демократске вредности и установе, укључив слободне и фер изборе и независне медије и правосуђе пред пошаста постдемократског њиховог игнорисања и пражњења. Или пак њиховог популистичког сурогата у варијацијама од његовог ауторитарног, ксенофобичног или неолибералног лика.

Популисти варају народ позивајући се на њега. При томе окупирају државу, шире клијентелизам, корупцију и партијско запошљавање и промоцију. Истовремено све чине да спрече свако аутономно цивилно и синдикално организовање – маргинализујући га или паралелно стварајући себи омиљене НВО и синдикате.

Желимо достојанствен, дакле уговорен, безбедан и на време и пристојно плаћен рад а не његову прекарну – нестабилну, неизвесну, лишену радних, социјалних и синдикалних права карикатуру.

Пристојан, човека достојан – социјално одржив живот је живот лишен беде, сиромаштва, социјалне изолације и стигматизације. Живот је то у свету лишеном развојно непродуктивних драстичних неједнакости.

Солидарна и кохезивна друштва нису могућа без одговорне државе и сигурносне социјалне мреже коју чине социјално осигурање и заштита базирани на прогресивном опорезивању. Без (бесплатног или бар високо субвенционисаног) приступа квалитетном образовању и здравственим услугама и права на културу следи нам сигурно социјална изопштеност и дигитално ропство.

Најзад, без међугенерациске еколошке солидарности и одговорности питање је какву ћемо оставити планету својим наследницима?

***

За сведоке и аргументаторе ових вредности ћу позвати шаренолику екипу коју чине Кејнз, Ролс, Чомски, Сандерс, Корбин, Варуфакис и, зашто не, папа Франциско.

Берни Сандерс рецимо подсећа да је неприхватљиво да 1% светског становништва поседује колико и сви други – половину богатства наше планете, док 70% радног становништва на дну лествице поседује само 2,7% глобалног богатства.

Владе света треба да се заједничким снагама супротставе мултинационалним корпорацијама које чувају 21 билион долара на оф-шор рачунима како би избегле плаћање пореза, а онда траже да њихове владе наметну мере штедње радном становништву.

Корбинови лабуристи предлажу између осталог и бесплатне вртиће и укидање школарина за факултете, чиме би се преокренуле мере штедње. Лабуристи предлажу да се средства за ове расходе обезбеде повећањем пореза за пет посто најбогатијих – мада ни са тим повећањем ови порези неће прићи ни близу нивоа на којем су били пре Маргарет Тачер.

Тиме се у доводи у питање „приватизовани кејнзијанизам“ – већ дубоко укорееен модел образовања као приватног пре него јавног добра и студената као индивидуалних потрошача и предузетника који позајмљују новац како би га уложили у свој „људски капитал“. У таквом свету нема солидарности и колективне идентификације – у њему је све сведено на индивидуални калкулус и егоцентрични трип.

Уз фрустрацију што после патријарха Павла нико у СПЦ не говори гласно о завету скромности и солидарности, подсетићу да је „народски“ папа у свом говору у Ватикану 2013. рекао: „Створили смо себи нове идоле. Некадашње обожавање златног телета данас се одражава у новој, бездушној слици култа новца и диктатуре економског система који је безличан и лишен сваког хуманог циља. Последица тога је да се маса људи осећа искључено и маргинализовано: без посла, без могућности и без излаза из такве ситуације.“

Ако неко мисли да су људи из Независности наивне будале и сањари, подсетићу вас да је већина ових циљева садржана у Агенди 2030 или Европским социјалним стубовима – официјелним документима Организације уједињених нација и Европске уније који ваља да обавезују и власти ове земље. Или је све само отужна политичка глума кандидата за пријем?

На крају вратимо се Џону Ролсу, који је „политичку социологију“ држао приступом који тражи одговоре на кључна питања попут: када тржишта могу бити укроћена у интересу правде и демократије, а када их треба заменити нечим другим? Која средства треба ставити под колективну контролу да би се предупредила тенденција либералне демократије ка класној доминацији? И можда најбитније од свега, које врсте стратегија и колективне акције могу довести до радикалне друштвене промене?

Мањи дугови и ниска инфлација наши адути

Аутор: С. Б.

Наша држава напредовала за још пет места на листи конкурентности и сада је 65. од 140 држава НА лествици светске конкурентности, која броји 140 степеника, Србија је напредовала за пет - са прошлогодишње 70, попела се на 65. позицију. Истраживање Светског економског форума оцењује 12 стубова конкурентности, а наша земља је у односу на лане значајно попустила једино по питању квалитета и развијености институција, где смо пали за 11 места. Део конкуренције смо претекли пре свега захваљујући "поенима" зарађеним на макроекономској стабилности - ниској инфлацији и мањем учешћу јавног дуга.

Листа је ове године састављана по новој методологији, па и није сасвим упоредива с претходним резултатом. На коначну оцену о условима пословања у некој држави сада знатно мањи утицај има субјективна оцена привредника. Чак две трећине параметара сада су конкретни подаци. Део напретка на листи тако дугујемо и томе, јер се дешавало да су наши испитаници некада били превише песимистични. Ове године, управо њихови одговори побошљали су нам рејтинг по питању стабилности финансијског система, образовања и вештина.

- Индекс конкурентности је веома важан за потенцијалне инвеститоре - поручио је министар финансија Сениша Мали. - Имамо изванредан раст. Радује ме што смо за макроекономску стабилност добили одличну оцену. У 2019. години планирамо 200 милијарди динара за капиталне инвестиције. То је 25 милијарди динара више него сада. Ми немамо избора. Морали

смо прво да постигнемо макроекономску стабилност, а сада повећавамо инвестиције у инфраструктуру. Да бисмо ишли даље, морамо све да поправимо. То је колективни спорт. Борићемо се за сваки аспект. Циљ нам је да сваке године напредујемо по пет позиција. Када се поредимо са земљама бивше Југославије, од Србије бољи резултат има само Словеније. - Мислимо да је позиција Србије реална - оценила је Јелена Жарковић из Фондације за развој економске науке. - Ми смо на нивоу светског просека. Фокус овогодишњег истраживања је способности привреда да генеришу иновације. У том аспекту, као и у вештинама, добро стојимо. На 56. смо позицији.

МИНУС ИСПОД 60 ОДСТО БДП

ПО оствареној инфлацији, Србија је и у 2018. задржала прву позицију, коју дели са још 73 земље - навела је Народна банка Србије после објављених резултата. - Најбољим остварењем, према критеријуму инфлације, сматра се просечна годишња стопа инфлације у интервалу од 0,5 до четири одсто. Када је реч о јавном дугу, Србија је поправила своју позицију захваљујући томе што је јавни дуг смањен испод 60 одсто БДП-а, као и бољем кредитном рејтингу земље.